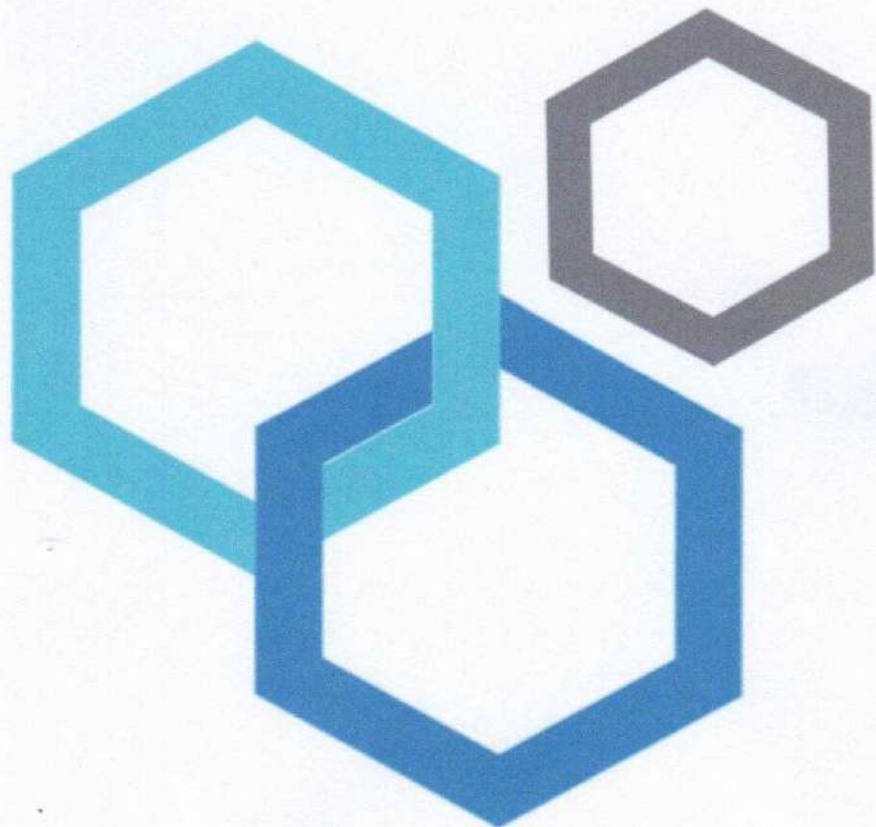

Ֆինանսական հաշվետվություններ
Անկախ աուդիտորական եզրակացություն
2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Հայաստանի Հանրապետության
փաստաբանների պալատ

Երևան – 2024

Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատ

Հայաստանի Հանրապետություն

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բաժին	Էջ
Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	7
Զուտ ակտիվների փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	9
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

ԱՆԿԱԽ ԱՈՒԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության
փաստաբանների պալատի խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատի (այսուհետ՝ «Պալատ») կից ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2023թ., այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագրերը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Պալատի ֆինանսական վիճակը 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն փոքր և միջին կազմակերպությունների Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտի (ՓՄԿ-ների ՖՀՄՍ),

Կարծիքի հիմք

Աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Պալատից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակած Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀՄԷՄԽ կանոնների: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Այլ հանգամանք

Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատի 2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտի են ենթարկվել այլ աուդիտորի կողմից, ով այդ հաշվետվությունների վերաբերյալ 2023 թվականի ապրիլի 28-ին արտահայտել է չձևափոխված կարծիք:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՓՄԿ-ների ՖՀՄՍ-ի համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Պալատի անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Պալատը լուծարելու կամ Պալատի գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլնորանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Պալատի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով գերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Պալատի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Պալատի անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր

եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Պալատին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը.

- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Հաստատված է

«Ջի ընդ Բո Աուդիտ Գրուպ» ՍՊԸ

Տնօրեն

Լ. Պողոսյան

Աուդիտոր

Չ. Մարտիրոսյան

«26» ապրիլի 2024թ.

Երևան

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատ

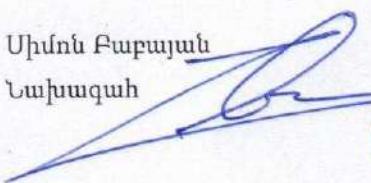
առ 31-ը դեկտեմբերի 2023թ դրությամբ

	Մ.թ.	31.12.2023	31.12.2022
		հազ. դրամ	հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	6	50,572	43,039
Ոչ նյութական ակտիվներ	7	8,942	3,421
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		59,514	46,460
Ընթացիկ ակտիվներ			
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	8	79,281	66,385
Հարկերի և պարտադիր վճարների գծով գերավճարներ	9	560	459
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	10	54,115	60,465
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		133,956	127,309
Ընդամենը ակտիվներ		193,470	173,769
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԶՈՒՏ ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Զուտ ակտիվներ	11		
Զուտ ակտիվների հավելած		102,791	93,847
Ընդամենը զուտ ակտիվներ		102,791	93,847
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Ակտիվներին վերաբերվող շնորհներ	12	25,841	19,196
Ֆինանսական պարտավորություններ	13	1,206	1,206
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		27,047	20,402
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	14	14,600	15,505
Շահութահարկի գծով պարտավորություն		501	-
Այլ հարկերի և պարտադիր վճարների գծով պարտավորություններ	9	17,283	15,405
Եկամուտներին վերաբերվող շնորհներ	12	3,263	6,055
Պահուստներ	15	27,985	22,555
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		63,632	59,520
Ընդամենը պարտավորություններ և զուտ ակտիվներ		193,470	173,769

10-ից 24-րդ էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են սույն Ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2024թ. ապրիլի 26-ին:

Սիմոն Բաբայան
Նախագահ

Քրիստինե Կարախանյան
Գլխավոր հաշվապահ

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատ

2023թ.-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	ՄԼԹ.	2023	2022
		հազ. դրամ	հազ. դրամ
Հասույթ	16	159,968	148,821
Այլ եկամուտներ	17	642,025	469,916
Ընդամենը եկամուտ		801,993	618,737
Գործառնական գործունեությունից արդյունք			
Աշխատակիցների հատուցումների գծով ծախսեր		(660,804)	(500,924)
Մաշվածության և ամորտիզացիայի ծախսեր		(15,479)	(12,758)
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր		(9,254)	(10,240)
Հեռահաղորդակցության ծախսեր		(10,445)	(8,846)
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր		(20,952)	(19,680)
Առողիտորական և խորհրդատվական		(3,295)	(1,157)
Վառելիքի և տրանսպորտային ծախսեր		(20,781)	(16,443)
Վարձակալական ծախսեր		(13,842)	(11,483)
Շնորհի հաշվին կատարված ծախսեր		(11,241)	(8,236)
Բանկային և ապահովագրական ծախսեր		(1,626)	(3,615)
Չփոխհատուցվող ծախս		(1,085)	(387)
Այլ ծախսեր	18	(26,158)	(45,699)
Տարվա արդյունք գործառնական գործունեությունից		7,031	(20,731)
Ֆինանսական եկամուտ		331	365
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտ (վնաս)	19	2,083	(6,419)
Տարվա արդյունք մինչև հարկումը		9,445	(26,785)
Շահութահարկի գծով ծախս		(501)	-
Տարվա արդյունքը հարկումից հետո		8,944	(26,785)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
Տարվա ընդհանուր համապարփակ ֆինանսական արդյունք		8,944	(26,785)

10-ից 24-րդ էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են սույն Ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Չուտ ակտիվների փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
 Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատ
 2023թ.-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	Կուտակված հավելած (Չծածկված վնաս)	հազ. դրամ Ընդամենը
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբեր 2021թ.	120,632	120,632
Տարվա վնաս	(26,785)	(26,785)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբեր 2022թ.	93,847	93,847
Տարվա հավելած	8,944	8,944
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբեր 2023թ.	102,791	102,791

10-ից 24-րդ էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են սույն Ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատ

2023թ.-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	01.01.2023- 31.12.2023	01.01.2022- 31.12.2022
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Ծառայությունների մատուցումից ստացված դրամական միջոցներ	761,055	589,312
Որպես նվիրատվություն ստացված դրամական միջոցներ	15,737	25,734
Վճարումներ մատակարարներին	(91,250)	(80,493)
Վճարումներ աշխատակիցներին	(503,090)	(369,626)
Վճարումներ բյուջե և սոց հիմնադրամ	(174,613)	(131,227)
Այլ մուտքեր	76	277
Այլ ելքեր	(2,855)	(4,818)
Գործառնական գործունեությունից ստացված / գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	5,060	29,159
<i>Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից</i>		
Ստացված տոկոսներ	331	365
Ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվների ձեռք բերում	(13,824)	(8,041)
Ներդրումային գործունեությունից ստացված / գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(13,493)	(7,676)
<i>Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից</i>		
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված / գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	-	-
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/նվազում	(8,433)	21,483
Արտաժույթի փոխարժեքային տարբերություններ	2,083	(6,419)
<i>Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ</i>	60,465	45,401
<i>Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ</i>	54,115	60,465

10-ից 24-րդ էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատ
առ 31-ը դեկտեմբերի 2023թ դրությամբ

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատը գրանցվել է Հայաստանի Հանրապետության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրում՝ 2005թ. հոկտեմբերի 27-ին, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան:

Կազմակերպությունը ղեկավարվում է «Փաստաբանության մասին» օրենքով նախատեսված գործադիր մարմնի՝ խորհրդի և նախագահի կողմից:

Պալատի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Զաքյան 7-2:

Պալատի (ներառյալ հանրային պաշտպանի գրասենյակի) աշխատողների միջին ցուցակային թիվը 2023թ.-ին կազմել է 139 մարդ (2022թ՝ 113 մարդ):

Պալատի բարձրագույն և հսկողություն իրականացնող մարմինը խորհուրդն է, որը բաղկացած է հետևյալ անդամներից.

Սիմոն Բաբայան	Խորհրդի նախագահ
Մանե Կարապետյան	Խորհրդի անդամ
Մելանյա Առուստամյան	Խորհրդի անդամ
Մարինե Ֆարմանյան	Խորհրդի անդամ
Հարություն Հարությունյան	Խորհրդի անդամ
Կարեն Սարգսյան	Խորհրդի անդամ
Կարեն Մեծլումյան	Խորհրդի անդամ
Էմին Բեգլարյան	Խորհրդի անդամ
Ռուբեն Հակոբյան	Խորհրդի անդամ
Լիլիթ Ղազանյան	Խորհրդի անդամ
Արսեն Հարությունյան	Խորհրդի անդամ
Պավել Գյուլումյան	Խորհրդի անդամ
Գայանե Դեմիրյան	Խորհրդի անդամ

2. Համապատասխանությունը

Հաշվապահական հաշվառումը վարվել է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության պահանջներին համապատասխան: Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմվել են համաձայն փոքր և միջին կազմակերպությունների Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտի (ՓՄԿ-ների ՖՀՄՍ):

Ներկայումս ՓՄԿ-ների ՖՀՄՍ-ն չի պարունակում հաշվապահական հաշվառման վարման և ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման վերաբերյալ հատուկ ուղեցույցներ՝ շահույթ չհետապնդող կազմակերպությունների համար: Եթե ՓՄԿ-ների ՖՀՄՍ-ն չի տալիս ուղղություն շահույթ չհետապնդող ոլորտի կազմակերպություններին հատուկ գործարքների հաշվառման համար, ապա հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը պետք է հիմնվի ՓՄԿ-ների ՖՀՄՍ-ի ընդհանուր սկզբունքների վրա:

3. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

ՀՀ արժույթը ՀՀ դրամն է, որը Պալատի ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթն է: Ֆինանսական տեղեկատվությունը ցույց է տրված հազար դրամներով՝ առանց ստորակետից հետո տասնորդական Ֆինանսական հաշվետվություններ 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատ

նիշի:

4. Անընդհատությունը

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները կազմվել են ելնելով անընդհատության հիմունքից, որը ենթադրում է ակտիվների իրացում և պարտավորությունների մարում բնականոն գործունեության ընթացքում:

5. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի համառոտ նկարագիրը

5.1. Չափման հիմքը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են հաշվեգրման սկզբունքով և սկզբնական արժեքի մեթոդով:

5.2. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցի յուրաքանչյուր (հիմնական) բաղկացուցիչ (առանձնացնելի միավոր) ճանաչում է առանձին ակտիվ այն դեպքում, երբ՝ հավանական է, որ այդ միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Պալատ, և միավորի սկզբնական արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել:

Հիմնական միջոցի միավորի հիմնական բաղադրիչները հիմնական միջոցի միավորի կազմում հաշվառվում են առանձին:

Չափումը ճանաչման պահին

Պալատը հիմնական միջոցի միավորը սկզբնական ճանաչման պահին չափում է սկզբնական արժեքով, որը ճանաչման ամսաթվի դրությամբ կանխիկ գնի համարժեքն է: Եթե վճարումը վճարման սովորական պայմաններով նախատեսված ժամկետներից հետաձգվում է, սկզբնական արժեքը ապագա բոլոր վճարումների ներկա արժեքն է:

Սկզբնական արժեքի տարրերն են, մասնավորապես՝ գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխ-հատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, ակտիվը համապատասխան վայր հասցնելու և ղեկավարության նախանշած նպատակներով օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ ուղղակիորեն կապված ցանկացած ծախսում: Գործարկման և նման նախաարտադրական ծախսումները հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքում չեն ներառվում: Սկզբնական արժեքը որոշելիս առևտրային գեղջերը և արտոնությունները հանվում են:

Չափումը ճանաչումից հետո

Հիմնական միջոցի միավորը որպես ակտիվ ճանաչելուց հետո, հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով) հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները:

Մաշվածություն

Հիմնական միջոցների բոլոր դասերի նկատմամբ կիրառվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը: Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունը որոշելիս հաշվի են առնվում Պալատի կողմից ակտիվի ենթադրվող օգտագործելիությունը, ակնկալվող ֆիզիկական մաշվածությունը, տեխնիկական հնացածությունը և հիմնական միջոցի օգտագործման իրավական կամ նման այլ սահմանափակումներ:

Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները հետևյալն են.

Շենքեր, շինություններ

20 տարի

Մեքենաներ, սարքավորումներ

1-10 տարի

Ֆինանսական հաշվետվություններ 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատ

Տրանսպորտային միջոցներ

5-10 տարի

Արտադրական և տնտեսական գույք

3-15 տարի

Այլ ՀՄ

1-10 տարի

Ակտիվի մաշվածությունը սկսում է հաշվարկվել, երբ այն մատչելի է օգտագործման համար, այսինքն երբ այն գտնվում է այնպիսի վայրում և վիճակում, որն անհրաժեշտ է դեկավարության նախանշած նպատակով այն օգտագործելու համար: Ակտիվի մաշվածության հաշվարկումը դադարում է ակտիվն ապաճանաչելու ամսաթվերից ամենավաղով:

Հիմնական միջոցի մաշվածության գումարը իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար կիրառվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

Հետագա ծախսումները

Հիմնական միջոցի միավորին վերաբերող հետագա ծախսումներն ավելացվում են դրա հաշվեկշռային արժեքին (կապիտալացվում են), եթե այդ ծախսումները բավարարում են ճանաչման չափանիշները: Մասնավորապես, հիմնական միջոցի միավորի վրա նոր մասի ավելացման, կամ հիմնական միջոցի միավորի մի մասի պարբերաբար փոխարինման ծախսումները ավելացվում է հիմնական միջոցի միավորի հաշվեկշռային արժեքին (կապիտալացվում է): Ամենօրյա սպասարկման ծախսումները չեն ավելացվում հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքին (չեն կապիտալացվում):

Ապաճանաչում

Հիմնական միջոցի միավորի հաշվեկշռային արժեքը ապաճանաչվում է, երբ՝

ա) այն օտարվում է, կամ

բ) ապագա ոչ մի տնտեսական օգուտ չի ակնկալվում դրա օգտագործումից կամ օտարումից:

5.3. Ակտիվների արժեզրկում

Պալատը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատում է առկա է արդյոք որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Եթե առկա է որևէ այդպիսի հայտանիշ, ապա Պալատը գնահատում է ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Եթե առկա է որևէ հայտանիշ, ըստ որի՝ ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել, ապա փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է առանձին ակտիվի համար: Եթե հնարավոր չէ գնահատել առանձին ակտիվի փոխհատուցվող գումարը, Պալատը որոշում է այն դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարը, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը (ակտիվի դրամաստեղծ միավոր):

Արժեզրկումից կորուստ

Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև դրա փոխհատուցվող գումարը այն և միայն այն դեպքում, եթե ակտիվի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է, քան դրա հաշվեկշռային արժեքը: Այդ նվազումն իրենից ներկայացնում է արժեզրկումից կորուստ:

Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված գումարով: Վերագնահատված ակտիվի արժեզրկումից ցանկացած կորուստ դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Արժեզրկումից կորստի հակադարձում

Արժեզրկումից կորստի հակադարձմանը վերագրելի ակտիվի ավելացած հաշվեկշռային արժեքը չպետք է գերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան ամորտիզացիայի կամ մաշվածության), եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի գծով արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

5.4. Պաշարներ

Պաշարներն այն ակտիվներն են, որոնք պահվում են սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի համար, կամ հույսի, կամ նյութի ձևով՝ արտադրանքի թողարկման ընթացքում օգտագործելու

համար:

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով առաջին մուտք՝ առաջին ելք մեթոդը, և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

5.5. Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչում

«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես գրանցվում են իրական արժեքով: Այլ բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես գրանցվում են իրական արժեքով՝ հաշվի առած գործարքի հետ կապված ծախսումները:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում և հետագա չափում. Չափման կատեգորիաներ
Պալատը դասակարգում է ֆինանսական ակտիվները՝ օգտագործելով հետևյալ չափման կատեգորիաները. չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, չափվում են իրական արժեքով այլ համապարփակ եկամտի միջոցով և չափվում են ամորտիզացված արժեքով: Պարտքային ֆինանսական ակտիվների դասակարգումն ու հետագա չափումը կախված է ակտիվների պորտֆելի կառավարման համար Պալատի բիզնես մոդելից, և ակտիվի դրամական հոսքերի բնութագրերից:

Ֆինանսական ակտիվների դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվները ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն դուրս են գրվում, երբ Պալատը սպառել է դրանց հավաքագրելու բոլոր գործնական հնարավորությունները և եզրահանգել է, որ այդպիսի ակտիվների փոխհատուցման հետ կապված ակնկալիքները անհիմն են: Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ապաճանաչում: Պալատը կարող է դուրս գրել ֆինանսական ակտիվները, չնայած այդ գումարների վերականգնման (ստացման) համար կիրառվում են հարկադրման միջոցներ, բայց ողջամիտ ակնկալիքներ չկան:

Ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչում

Պալատը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ.

(ա) ակտիվը մարվել է կամ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցրել են իրենց ուժը կամ

(բ) Պալատը փոխանցել է ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի նկատմամբ իրավունքները կամ կնքել է ակտիվների փոխանցման պայմանագիր, միաժամանակ

(գ) փոխանցելով ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերն ու պարզևատրումները կամ

(դ) չփոխանցելով և նաև չպահպանելով ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերն ու հատույցները, սակայն չպահպանելով նաև ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Առևտրական դեբիտորական պարտքեր

Դեբիտորական պարտքերը չափվում են սկզբնական արժեքով (սկզբնական հաշվում նշված գումարով), բացառությամբ այն դեպքերի, երբ զեղչման ազդեցությունը զգալի է: Այս դեպքում դեբիտորական պարտքը չափվում է զեղչված արժեքով:

Տրված փոխառություններ

Սկզբնական ճանաչման պահին անտոկոս և ցածր տոկոսադրույքով տրված երկարաժամկետ փոխառության զեղչումից (իրական արժեքով չափումից) առաջացած գուտ արդյունքը (վնասը) ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները դրամարկղում և բանկային հաշիվներում առկա դրամական միջոցներն են: Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական

պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով: Որպեսզի ներդրումները որակվեն որպես դրամական միջոցների համարժեքներ, դրանք պետք է լինեն ազատ փոխարկելի՝ նախապես հայտնի դրամական գումարներով, և դրանց արժեքի փոփոխման ռիսկը պետք է լինի ոչ նշանակալի:

5.6. Ֆինանսական պարտավորություններ

Պալատը ֆինանսական պարտավորությունը ճանաչում է, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Պալատը ֆինանսական պարտավորությունը (կամ ֆինանսական պարտավորության մի մասը) ապաճանաչում է, երբ այն մարվում է, այսինքն՝ երբ պայմանագրում նշված պարտականությունը կատարվում է կամ չեղյալ է համարվում կամ ուժը կորցնում է: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված կամ վճարվելիք հատուցման միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական պարտավորությունների չափման խմբեր

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող, բացառությամբ՝ իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների, և ֆինանսական երաշխիքային պայմանագրերի և վարկերի տրամադրման պարտավորությունների:

Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր

Սկզբնական ճանաչման պահին կրեդիտորական պարտքը չափվում է սկզբնական արժեքով (սկզբնական հաշվում նշված գումարով), բացառությամբ այն դեպքերի, երբ գեղչման ազդեցությունը զգալի է: Այս դեպքում կրեդիտորական պարտքը չափվում է գեղչված արժեքով:

Ստացված վարկեր և փոխառություններ

Ստացված վարկը և փոխառությունը սկզբնապես չափվում է իր իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը:

Սկզբնական ճանաչման պահին անտոկոս և ցածր տոկոսադրույքով ստացված ժամկետային փոխառության գեղչումից (իրական արժեքով չափումից) առաջացած գուտ արդյունքը (օգուտը) ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքում: Սկզբնական չափումից հետո ստացված վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

5.7. Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ

Երբ աշխատակիցը հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Պալատին մատուցել է ծառայություն, Պալատը աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չգեղչված գումարը, որոնք ակնկալվում է վճարել այդ ծառայության դիմաց, ճանաչում է

ա) որպես պարտավորություն արդեն վճարված գումարները հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չգեղչված գումարը, Պալատը ճանաչում է այդ տարբերությունը որպես ակտիվ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի, օրինակ, ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի, և

բ) որպես ծախս, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ՓՄԿ-ների ՖՀՄՍ-ով պահանջվում կամ թույլատրվում է հատուցումների գումարը ներառել մեկ այլ ակտիվի արժեքի մեջ (օրինակ, պաշարների, հիմնական միջոցների դեպքում):

Պալատը փոխհատուցելի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների հատուցումների ակնկալվող ծախսումները ճանաչում է

ա) կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում (օրինակ տարեկան արձակուրդը) այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքները ապագա փոխհատուցելի բացակայությունների նկատմամբ, և

բ) չկուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում (օրինակ՝ ժամանակավոր անաշխատունակությունը) այն ժամանակ, երբ բացակայությունը տեղի է ունենում:

5.8. Վարձակալություն

Վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական վարձակալություն, երբ վարձակալության պայմաններով սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են վարձակալին: Մյուս բոլոր վարձակալությունները դասակարգվում են որպես գործառնական վարձակալություն:

Գործառնական վարձակալությունից եկամուտը գծային հիմունքով ճանաչվում է համապատասխան վարձակալության ժամկետում:

Գործառնական վարձակալության վճարումները գծային հիմունքով ճանաչվում են որպես ծախս վարձակալության ժամկետում:

5.9. Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ՝

ա) Կազմակերպությունն ունի ներկա պարտականություն (իրավական կամ կառուցողական) որպես անցյալ դեպքերի արդյունք.

բ) հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և

գ) պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Պայմանական պարտավորությունը և պայմանական ակտիվը չեն ճանաչվում:

Որպես պահուստ ճանաչված գումարը իրենից ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներկա պարտականությունը մարելու համար պահանջվող ծախսումների լավագույն գնահատականը:

Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունը էական է, ապա պահուստի գումարը իրենից ներկայացնում է այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք, ըստ ակնկալության, կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար:

Զեղչման դրույքը (կամ դրույքները) այն դրույքն է (կամ դրույքները), որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատումները: Զեղչման դրույքը չպետք է արտացոլի այն ռիսկերը, որոնց գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի գնահատումներն արդեն ճշգրտվել են:

Պահուստը օգտագործվում է միայն այն ծախսումների դիմաց, որոնց գծով այդ պահուստը սկզբնապես ճանաչվել էր:

5.10. Շնորհներ

Պետական շնորհները Պալատի ռեսուրսների փոխանցման տեսքով պետության կողմից տրամադրվող օգնություն են՝ գործառնական գործունեությանը վերաբերող որոշակի պայմաններին անցյալում կամ ապագայում համապատասխանության դիմաց: Դրանք չեն ներառում պետական օգնության այն ձևերը, որոնց հնարավոր չէ խելամտորեն որևէ արժեք վերագրել, ինչպես նաև պետության հետ գործարքները, որոնք հնարավոր չէ տարանջատել Պալատի սովորական առևտրային գործարքներից: Այս իմաստով պետությունը ներառում է պետական մարմինները, միջազգային

կազմակերպությունները, հասարակական և այլ նմանատիպ կազմակերպություններ, ներառյալ ոչ պետական բարեգործական կազմակերպությունները:

Շնորհները ճանաչվում են, երբ կա հիմնավոր հավաստիացում, որ.

ա) շնորհը, որը Պալատի համար չի սահմանում որոշակի ապագա պայմանների կատարում, ճանաչվում է եկամտում, երբ շնորհի գծով մուտքերը ստացման ենթակա են: Դրանք ներկայացվում են այլ եկամուտների կազմում.

բ) շնորհը, որը Պալատի համար սահմանում է որոշակի ապագա պայմանների կատարում, ճանաչվում է եկամտում միայն, երբ պայմանների կատարումը բավարարվում է.

գ) ստացված շնորհները, նախքան եկամտի ճանաչման չափանիշները բավարարելը, ճանաչվում են որպես պարտավորություն: Ընդ որում, եթե կից պայմանների բավարարումը նախատեսված է հաշվետու ամսաթվից ավելի քան տասներկու ամիս հետո, ապա շնորհները ներկայացվում են ոչ ընթացիկ պարտավորությունների, իսկ հակառակ դեպքում՝ ընթացիկ պարտավորությունների կազմում:

Պալատը շնորհները չափում է ստացված կամ ստացվելիք ակտիվի իրական արժեքով:

5.11. Արտարժույթի փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքներ

Պալատի ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է:

Արտարժույթով գործառնությունը սկզբնապես ճանաչման պահին հաշվառվում է ֆունկցիոնալ արժույթով՝ արտարժույթի գումարի նկատմամբ կիրառելով ֆունկցիոնալ արժույթի և արտարժույթի միջև գործառնության ամսաթվի դրությամբ սփռո փոխանակման փոխարժեքը:

Որպես սփռո փոխանակման փոխարժեք ընդունվում է արժույթային շուկայում ձևավորված արտարժույթների միջին փոխարժեքը.

Արտարժույթ	31.12.2023	31.12.2022
1 ԱՄՆ դոլար	404.79 ՀՀ դրամ	393.57 ՀՀ դրամ
1 եվրո	447.90 ՀՀ դրամ	420.06 ՀՀ դրամ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին՝

ա) արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով փակման փոխարժեքը.

բ) սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում (ներկայացվում) են գործառնության ամսաթվի փոխանակման փոխարժեքով և

գ) իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում (ներկայացվում) են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխանակման փոխարժեքով:

Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հոդվածների մարման արդյունքում, կամ երբ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնապես ճանաչման կամ նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում վերահաշվարկման փոխարժեքից, ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքում այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

5.12. Սխալներ

Պալատը ուղղում է նախորդող ժամանակաշրջանի էական սխալները հետընթաց (բացառությամբ երբ անիրագործելի է կոնկրետ ժամանակաշրջանի վրա սխալի հետևանքների կամ դրա կուտակային հետևանքների որոշումը) դրանց հայտնաբերումից հետո հրապարակման համար հաստատված առաջին ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթում՝

ա) վերահաշվարկելով ներկայացված այն նախորդող ժամանակաշրջանի (ժամանակաշրջանների) համեմատելի գումարները, որոնցում տեղի է ունեցել սխալը, կամ

բ) եթե սխալը տեղի է ունեցել նախքան մինչև ներկայացված ամենավաղ ժամանակաշրջանը, ապա ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական մնացորդները վերահաշվարկելով ներկայացված նախորդող ամենավաղ ժամանակաշրջանի համար:

5.13. Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխություններ

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխության հետևանքը, բացառությամբ ստորև շարադրվածի, ճանաչվում է առաջընթաց՝ արտացոլվելով տարվա ֆինանսական արդյունքում՝

ա) փոփոխման ժամանակաշրջանում, եթե փոփոխությունն ազդում է միայն տվյալ ժամանակաշրջանի վրա, կամ

բ) փոփոխման ժամանակաշրջանում և հետագա ժամանակաշրջաններում, եթե փոփոխությունը երկուսի վրա էլ ազդում է:

Այնքանով, որքանով հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունն առաջացնում է ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություն, այն ճանաչվում է համապատասխան ակտիվի, պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման միջոցով՝ փոփոխության ժամանակաշրջանում:

Այն դեպքերում, երբ դժվար է տարբերակել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունից, այն դիտվում է որպես հաշվառման գնահատման փոփոխություն՝ համապատասխան բացահայտմամբ:

5.14. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում փոփոխություններ

Պալատը փոփոխում է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը միայն այն դեպքում, եթե այդ փոփոխությունը հանգեցնում է ֆինանսական հաշվետվություններում Պալատի ֆինանսական վիճակի, ֆինանսական արդյունքի և դրամական հոսքերի վրա գործառնությունների, այլ դեպքերի և իրադարձությունների ազդեցության վերաբերյալ առավել արժանահավատ և տեղին (ոելևանտ) տեղեկատվության ներկայացմանը:

Եթե Պալատը հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառում է հետընթաց, ապա հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառում է նախորդող ժամանակաշրջանների համադրելի տեղեկատվության նկատմամբ: Երբ Պալատի համար անիրագործելի է հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառել հետընթաց՝ բոլոր նախորդող ժամանակաշրջանների նկատմամբ նոր քաղաքականության կիրառման կուտակային հետևանքը որոշելու անկարողության պատճառով, ապա Պալատը նոր քաղաքականությունը կիրառում է առաջընթաց՝ հնարավոր ամենավաղ ժամանակաշրջանից սկսած:

6. Հիմնական միջոցներ

	Շենքեր, շինություններ	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրական տնտեսական գույք	Կապիտալ ծախսեր	Մասնագիտական գրականություն, իրավական ակտեր և այլ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք							
Առ 01.01.2023թ.	16,521	60,601	21,762	49,198	11,342	11,452	170,876
Չեղբերում	-	15,227	-	5,896	-	94	21,217
Դուրս գրում	-	(8,309)	(262)	(764)	-	(2,152)	(11,487)
Առ 31.12. 2023թ.	16,521	67,519	21,500	54,330	11,342	9,394	180,606
Մաշվածություն							
Առ 01.01. 2023թ.	3,600	41,007	18,761	44,232	10,405	9,832	127,837
Հաշվարկ	826	6,211	2,701	1,813	898	540	12,989
Դուրս գրում	-	(7,924)	(249)	(743)	-	(1,876)	(10,792)
Առ 31.12. 2023թ.	4,426	39,294	21,213	45,302	11,303	8,496	130,034
Հաշվեկշռային արժեք							
Առ 31.12.2022թ.	12,921	19,594	3,001	4,966	937	1,620	43,039
Առ 31.12.2023թ.	12,095	28,225	287	9,028	39	898	50,572

31.12.2023թ. դրությամբ հաշվեկշռում առկա են 1161 միավոր 85289,0 հազ. դրամ սկզբնական արժեքով գրյական հաշվեկշռային արժեք ունեցող հիմնական միջոցներ (31.12.2022թ. դրությամբ՝ 1199 միավոր 79050,0 հազ. դրամ սկզբնական արժեքով):
Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Պալատը չունի գրավադրված հիմնական միջոցներ:

7. Ոչ նյութական ակտիվներ

	Համակարգչային ծրագրեր	Տեսաֆիլմեր	Որակավորման քննությունների հարցաշար	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք				
Առ 01.01.2023թ.	5,227	1,804	-	7,031
Գնում/ կապիտալացում	3,135	-	4,416	7,551
Օտարում/դուրսգրում	-	-	-	-
Առ 31.12. 2023թ.	8,362	1,804	4,416	14,582
Մաշվածություն				
Առ 01.01.2023թ.	(3,299)	(311)	-	(3,610)
Հաշվարկ	(1,216)	(181)	(634)	(2,031)
Օտարում	-	-	-	-
Առ 31.12.2023թ.	(4,515)	(492)	(634)	(5,641)
Հաշվեկշռային արժեք				
Առ 31.12.2022թ.	1,928	1,493	-	3,421
Առ 31.12.2023թ.	3,847	1,312	3,782	8,942

8. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

	31.12.2023	31.12.2022
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	108,001	103,190
Դեբիտ.պարտքեր նյութական վնասի փոխհատուցման գծով	109,321	109,321
Տրված կանխավճարներ	1,719	3,838
Այլ դեբիտորական պարտքեր	436	231
Դեբիտոր. պարտքերի հնարավոր կորստի պահուստ	(140,196)	(150,195)
Ընդամենը	79,281	66,385

9. Հարկեր և պարտադիր վճարներ

	31.12.2023		31.12.2022	
	Գերավճար	Պարտավորություն	Գերավճար	Պարտավորություն
Ոչ ռեզիդենտի շահութահարկ	-	2	-	7
Եկամտային հարկ	-	13,081	-	12,044
Սոցիալական վճար	-	3,113	-	2,464
Դրոշմանիշային վճար	-	1,087	-	890
Գույքահարկ	560	-	-	-
Միասնական հաշիվ	-	-	459	-
Ընդամենը	560	17,283	459	15,405

10. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	31.12.2023	31.12.2022
Դրամարկղ	252	929
Բանկային հաշիվներ՝ ՀՀ դրամով	19,994	33,373
Բանկային հաշիվներ արտարժույթով	33,869	26,163
Ընդամենը	54,115	60,465

11. Զուտ ակտիվներ

Զուտ ակտիվները իրենից ներկայացնում է Պալատի ակտիվների և պարտավորությունների տարբերությունը, որն առաջացել է Պալատի կողմից կանոնադրական նպատակների իրականացման համար իրականացված ծախսումների հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական ծախսերի ճանաչումից: Ներկայումս ՓՄԿ-ների ՖՀՄՍ-ն չի պարունակում հաշվապահական հաշվառման վարման և ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման վերաբերյալ հատուկ ուղեցույցներ՝ շահույթ չհետապնդող և ոչ կառավարական կազմակերպությունների համար:

12. Ստացված շնորհներ

12.1 Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

	31.12.2023	31.12.2022
<i>Մնացորդը տարեսկզբին</i>	19,196	13,020
Ստացված շնորհներ	10,991	7,424
Եկամուտ ճանաչված շնորհներ	(4,346)	(1,248)
Մնացորդը տարեվերջին	25,841	19,196

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ստացված շնորհների մնացորդների գծով առկա են կցված և դեռևս չկատարված պայմաններ, որոնք պետք է կատարվեն 12 ամսից ավելի ժամանակահատվածում:

12.2 Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ

	31.12.2023	31.12.2022
<i>Մնացորդը տարեսկզբին</i>	6,055	-
Ստացված շնորհներ	7,159	14,673
Այլ շնորհներ	8,583	10,223
Եկամուտ ճանաչված շնորհներ	(18,534)	(18,841)
Մնացորդը տարեվերջին	3,263	6,055

13. Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունը իրենից ներկայացնում է «Ջերմուկ Սայր Գործարան» ՓԲԸ-ից ԿԱՌՊԱ համակարգում ի պահ վերցրած գումարը:

14. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	31.12.2023	31.12.2022
Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	2,555	1,746
Ստացված կանխավճարներ	10,619	9,314
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատակիցներին	-	372
Այլ կրեդիտորներ	1,426	4073
Ընդամենը	14,600	15,505

15. Պահուստներ

	31.12.2023	31.12.2022
Արձակուրդայինի գծով պահուստ	27,985	22,555
Ընդամենը	27,985	22,555

Այս հոդվածում ներկայացված են աշխատակիցների կուտակված փոխհատուցելի բացակայությունների գծով կարճաժամկետ հատուցումները արձակուրդների գծով: Պահուստավորումը կատարվում է յուրաքանչյուր տարեվերջի դրությամբ՝ տարեսկզբի մնացորդի համեմատությամբ աճի կամ նվազման գումարով: Ակնկալվում է, որ դրամական արտահոսքերը տեղի կունենան հաջորդ տարվա ընթացքում՝ հերթական ամենամյա արձակուրդերն օգտագործելիս: Ջեդչման ազդեցությունը համարվել է ոչ էական և պահուստը չափվել է գնահատված դրամական արտահոսքերի անվանական գումարով:

16. Հասույթ

	-2023-	-2022-
Անդամավճար	139,752	135,071
Մուտքի վճար	12,830	12,380
Որակավորման քննությունների վճար	2,250	-
Այլ	5,136	1,370
Ընդամենը	159,968	148,821

17. Այլ եկամուտներ

	-2023-	-2022-
ՀՊԳ ծախսի փոխհատուցում	608,683	448,162
Եկամուտներին վերաբերող շնորհից եկամուտ	18,361	19,236
Ակտիվներին վերաբերող շնորհից եկամուտ	4,346	1,249
Այլ	10,635	1,269
Ընդամենը	642,025	469,916

18. Այլ ծախսեր

	-2023-	-2022-
Նյութածախս	5,521	12,292
Դեբիտորական պարտքերի հնարավոր կորուստի պահուստ	359	19,316
Անդամակցության վճար /օտարերկրյա/	565	1,586
Փոխարկման ծախս	-	165
Այլ ծախսեր /այդ թվում օգնություններ/	19,713	12,340
Ընդամենը	26,158	45,699

19. Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտ (վնաս)

	31.12.2023	31.12.2022
Դրամական միջոցների գծով	2,083	(6,419)
Ընդամենը	2,083	(6,419)

20. Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ կատեգորիաներին.

Ֆինանսական ակտիվներ

	31.12.2023	31.12.2022
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	77,126	62,366
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	54,115	60,465
Ընդամենը	162,163	163,655

Ֆինանսական պարտավորություններ

	31.12.2023	31.12.2022
Ֆինանսական պարտավորություն	1,206	1,206
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	42,585	35,721
Ընդամենը	43,791	36,927

21. Կապակցված կողմեր

Պալատի կապակցված կողմեր են հանդիսանում խորհրդի անդամները և հիմնական ղեկավար անձնակազմը:

21.1 Վերահսկողություն

Պալատը վերահսկվում է ընդհանուր ժողովի, նախագահի և խորհրդի անդամների կողմից:

21.2 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Կապակցված կողմերը (ներառյալ հիմնական ղեկավար անձնակազմը) հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել են հետևյալ վարձատրությունը.

	2023	2022
Աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ՝ ներառյալ հարկերը	46,071	32,204
Ընդամենը	46,071	36,927

22. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Պալատը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են պարտքային ռիսկը, շուկայական ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

Պալատը ներգրավված չէ սպեկուլյատիվ նպատակներով ֆինանսական ակտիվների ակտիվ առքուվաճառքի գործարքներում, ինչպես նաև չի թողարկում օպցիոններ: Առավել էական ֆինանսական ռիսկերը, որոնց Պալատը կարող է ենթարկվել, նկարագրված են ստորև:

ա) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ պայմանագրային մյուս կողմն ի վիճակի չի լինում կատարելու իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Պալատը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Պալատի պարտքային ռիսկն առաջանում է ֆինանսական ակտիվներից, մասնավորապես՝ բանկերում պահվող դրամական միջոցներից:

Բանկերում պահվող դրամական միջոցների մնացորդների պարտքային ռիսկը կառավարվում է դրամական միջոցները բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական հաստատություններում պահելու միջոցով

բ) Արտարժույթային ռիսկ

Պալատը ստանում է արտարժույթով ֆինանսավորում և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Ստորև ներկայացված է արտարժույթի ռիսկին Պալատի ենթարկվածությունը.

	31.12.2023		31.12.2022	
	USD	EUR	USD	EUR
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
-Դրամական միջոցներ	68	33,796	66	26,092
Ընդամենը	68	33,796	66	26,092
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>				
	-	-	-	-
Ընդամենը	-	-	-	-
Զուտ արդյունք	68	33,796	66	26,092

գ) Տոկոսադրույքային ռիսկ

Պալատը չի ենթարկվում տոկոսադրույքային ռիսկի, քանի որ չունի հաստատուն տոկոսադրույքներով փոխառու միջոցներ:

զ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը պարտավորությունները մարելու նպատակով համապատասխան դրամական միջոցների սակավության կամ բացակայության ռիսկն է: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները, որոնք թույլ կտան մարելու դրամական հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները:

23. Պայմանական դեպքեր

ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը գտնվում է զարգացման փուլում, որի հետևանքով ապահովագրության շատ տեսակներ դեռևս չունեն լայն կիրառում: Քանի դեռ Պալատի գույքը և գործունեությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չեն, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ վերջինիս գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

բ) Դատական գործեր

Պետական մարմինների և տնտեսավարող սուբյեկտների կողմից ընդդեմ Պալատին չեն ներկայացվել այնպիսի հայցադիմումներ, որոնք կարող են էական սպառնալիք հանդիսանալ վերջինիս նորմալ գործունեության համար:

գ) Հարկային օրենսդրության հակասություններ և երկիմաստություններ

Հայաստանի Հանրապետությունում նոր ձևավորված հարկային համակարգին բնորոշ է հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությունը, որը հաճախ հստակ չէ և մեկնաբանությունների տեղիք է տալիս: Հարկերը ենթակա են ուսումնասիրության համապատասխան իրավասու մարմինների կողմից, որոնց օրենքով վերապահված է իրավունք կիրառելու պատժամիջոցներ (տուգանքներ, տույժեր) տնտեսավարող սուբյեկտների և նրանց պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ նրանց կողմից օրենսդրությունը խախտելու համար: Այս պայմաններում գոյություն ունի ռիսկ, որ իրավասու մարմինների կողմից իրականացված ստուգումների արդյունքում կարող են առաջանալ լրացուցիչ հարկային պարտավորություններ:

Թեև Պալատի ղեկավարությունը համոզված է, որ հնարավոր լրացուցիչ հարկային պարտավորությունները չեն կարող էական լինել և դրանց գծով պահուստի ձևավորման անհրաժեշտությունը բացակայում է: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբեր լինել՝ դրանցից բխող էական ազդեցություններով:

դ) Պայմանական պարտավորություններ

Պալատը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ չունի տրված երաշխավորություններ, երաշխիքներ և այլ պայմանական պարտավորություններ:

24. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ճշգրտող դեպքեր կամ էական չճշգրտող դեպքեր տեղի չեն ունեցել հաշվետու ամսաթվից հետո մինչև վավերացման ամսաթիվը ընկած, ինչպես նաև մինչև աուդիտորական եզրակացությունը ընկած ժամանակահատվածներում: